

EXPRESSE

redactie: H.F. Heijmans, drs. L.M.L.H.A. Hermans, P. Kronerberg; eindredactie: J.J. Metz;
redactie-adres: Postbus 20018, 2500 AE 's-Gravenhage, tel. 070-614911; organisatie: J.N.J. van den Broek;
abonnementenadministratie: algemeen secretariaat VVD, postbus 19027, 2500 CA 's-Gravenhage, tel. 070-614121;
abonnementsgeld: f 50,- per jaar; vormgeving en druk: Hofstad Druktechniek bv, Zoetermeer

DOCUMENTATIECENTRUM NEDERLANDSE POLITIEKE PARTIJEN

Drs. Ed. Nijpels: Geest van het kabinet Den Uyl waart weer rond

VVD-fractievoorzitter drs. Ed. Nijpels noemt het interview met PvdA-leider Den Uyl in het Vrije Volk van 12 juni 1985 een verbijsterend verhaal.

„Ik dacht dat de Partij van de Arbeid, zij het in een langzaam tempo, realistisch aan het worden was. Maar met dit interview draait de PvdA de klok terug naar het midden van de jaren '70.

Dat de geest van het kabinet Den Uyl weer rondwaart in de PvdA mag blijken uit een willekeurige opsomming van voorstellen, die de heer Den Uyl in het interview doet:

1. inkomensverschillen, zoals tussen minimum en anderhalf \times modaal, zullen verder worden genivelleerd, terwijl het huidige verschil slechts f 20,- per dag bedraagt;
2. er moeten weer extra banen bij de overheid komen;
3. het bedrijfsleven wordt gestraft voor het herstel: de winsten moeten worden afgeroomd;
4. de PvdA rekent zich rijk met een te hoge groei en die wordt, voordat zij is verdiend, al weer uitgegeven.

De Partij van de Arbeid manoeuvreert zich hiermee weer verder weg van de sociaal-economische werkelijkheid."

Wijziging wet Algemene Bepalingen Milieuhygiëne, Hinderwet en wet Luchtverontreiniging

1. De PvdA-fractie diende tijdens het debat drie amendementen in, die politiek belangrijk zijn. Volgens de amendementen zouden namelijk derden-belanghebbenden, waaronder actiegroepen, de wettelijke mogelijkheid moeten krijgen om bij het bevoegde gezag (gemeente of provincie) verzoeken in te dienen om:
 - of een bedrijf te sluiten;
 - of aan een bedrijf een dwangsom op te leggen.Bij weigering door het gezag zou Kroonberoep voor die derden-belanghebbenden moeten openstaan.
2. De VVD-fractie achtte de amendementen onnodig en ongewenst. Woordvoerder Jan te Veldhuis voerde daartoe de volgende argumenten aan:
 - Derden-belanghebbenden kunnen ook nu een verzoek tot sluiting richten aan het bevoegd gezag. En volgens jurisprudentie is tegen weigering ook nu al Kroon-beroep mogelijk. De amendementen zijn dus feitelijk overbodig.
 - De noodzaak voor het wettelijk vastleggen is niet aan-

getoond; ook niet bij de recente evaluatie van de WABM.

- Sluiting van een bedrijf moet een ultimatum remedium zijn.

In Nederland bestaat de goede gewoonte om eerst in goed overleg te proberen tot resultaten te komen. Pas na een waarschuwing of een intrekking van een vergunning volgt sluiting.

Aan derden-belanghebbenden moet daarom het ultimatum remedium niet als een soort „eerste" recht worden toegekend.

- De amendementen roepen potentieel meer rechtsonzekerheid op. Denk aan de kans op reeksen van procedures tussen derden-belanghebbenden, gezag en ondernemers.
- Een eventueel veelvuldig gebruik van verzoeken zal kunnen leiden tot meer kosten en lasten voor overheid en bedrijfsleven.
- Meer bureaucratie en een kans op willekeur zijn niet uitgesloten.
- De kans op meer druk op de rechterlijke macht is ook niet uitgesloten.

De VVD-fractie onderkende in de PvdA-amendementen op zich geen directe voordelen voor het milieu zelf. Daarentegen ontstaan wel potentieel de bovengenoemde nadelen, die de commissie Geelhoed, de Regering en de Regeningpartijen op grond van dereguleringsoverwegingen juist willen vermijden!

3. Tot slot wees Jan te Veldhuis nog eens op de voordelen die door de wetwijziging worden vergroot: voor \pm 100.000 brood- en banketbakkerijen, slagerijen, opslagplaatsen van propaan, en woon- en kantoorgebouwen zal geen aparte hinderwetprocedure en -vergunning meer nodig zijn. En voor \pm 200.000 andere activiteiten, zoals: melkveehouderijen, detailhandel, garages, „doe het zelf"-bedrijven, akker- en tuinbouwbedrijven, opslagplaatsen, metaal- en houtbewerkingsbedrijven en dergelijke zal dat uiterlijk begin 1987 ook het geval zijn.

Deze \pm 300.000 activiteiten/bedrijven moeten dan wel voldoen aan algemene milieuregels.

En dat betekent concreet:

- minder procedures, minder bureaucratie.
- minder kosten en lasten voor overheid, burger en bedrijfsleven,
- minder frustraties over veel tijdverlies;
- meer effectiviteit en rendement van de milieuwetgeving. Er komt namelijk meer tijd beschikbaar voor de aanpak van grotere milieu-problemen en voor meer controle en toezicht;
- En: ook bedrijven, die nog steeds geen hinderwetvergunning hebben, zullen automatisch onder de algemene regels gaan vallen.

4. Minister Winsemius achtte de PvdA-amendementen onnodig, en overbodig. Het CDA zit ook op deze lijn.

(Voor nadere informatie: Mr. A.J. te Veldhuis, tel. 070-614911, tst. 2288.)

Sociale Verzekeringspositie van Grensarbeiders

De problematiek, de grensarbeid, is een graadmeter voor de ontwikkeling van Europa. Immers, het vrije verkeer van personen, diensten en kapitaal is een belangrijke stap in de economische integratie.

Deze problematiek nu, maakt het spanningsveld tussen wens en werkelijkheid zichtbaar. Zo begon VVD-woordvoerder Jos van Rey zijn bijdrage aan het debat. Hij nodigde de regering uit de afstemming van fiscale- en sociale zekerheidsproblematiek op de verschillende zich daarvoor lenende fora ter sprake te brengen en gedachtenontwikkeling aldaar te stimuleren.

De frictie tussen wens en werkelijkheid is niet verwonderlijk als men nagaat dat weinig systemen zo uniek en tegelijk ingewikkeld zijn als belastingwetgeving en sociale zekerheid.

Hij wees er verder op dat er op dit moment praktische problemen zijn, die opgelost dienen te worden; oplossingen die overigens slechts lapwerk betekenen van een niet-ideale situatie.

Dit lapwerk heeft betrekking op zeer gedetailleerde en technische problematiek. Naast een inhoudelijke discussie is het belangrijk om over de structurele aanpak van de grensarbeid te spreken.

De VVD-fractie kwam dan ook met een voorstel om een centraal aanspreekpunt, met bijbehorende organisatie om de verschillende problemen te verwerken, op te zetten. Dat betekent niet direct een nieuwe organisatie, doch bijvoorbeeld het departement van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Wil een goede structurele aanpak werkelijk slagen dan dient een inventarisatie van de huidige problemen plaats te vinden, waarbij een centraal aanspreekpunt uitstekend kan helpen.

Het idee van een centraal aanspreekpunt werd naar voren gebracht door de zorg van het individu.

Uitvoerig werd gesproken over de fiscale problemen ten gevolge van het niet aftrekbaar zijn van hypotheekrente van de Nederlandse grensarbeider die in Duitsland werkt.

Op de regering werd een dringend beroep gedaan om met de regering van de Duitse Bondsrepubliek overleg te plegen om tot een oplossing van deze problematiek te komen.

Een oplossing op korte termijn voor de problemen van de grensarbeider is helaas nog niet te verwachten, ook niet door een snellere grenspassage per 15 juni aanstaande. De liberale slagzin: „Doen wat nodig is”, dient in praktijk te worden gebracht!

(Voor nadere informatie: J.F.B. van Rey, tel. 070-614911, tst. 2549.)

Bestrijding misbruik Antillenroute aangescherpt

De Tweede Kamer is unaniem accoord gegaan met

een wijziging van de Belastingregeling voor het Koninkrijk (BRK). Deze regeling ziet op de belastingrelatie tussen Nederland en de Nederlandse Antillen.

Het toenemende misbruik van dit belastingverdrag (bekend als de Antillenroute) en het feit dat belangrijke handelspartners van Nederland, als de V.S., in toenemende mate kritiek uitoefenen op de mogelijkheid geldstromen belastingvrij via Nederland naar de Nederlandse Antillen te laten lopen, maakten een herziening van de BRK onvermijdelijk. Deze landen dreigden namelijk dividendstromen van buitenlandse dochters naar Nederlandse moeders te belasten met een zogeheten bronheffing, dan wel de bestaande bronheffing te verhogen, indien Nederland de Antillenroute niet effectief zou bestrijden. Dat zou zeer schadelijke gevolgen hebben voor het Nederlandse bedrijfsleven. Vandaar dat VVD Staatssecretaris van Financiën Henk Koning in onderhandeling trad met de Antilliaanse Regering teneinde de BRK te herzien.

De onderhandelingen waren niet eenvoudig. Ondanks de zeer lage winstbelasting op de Antillen (2,4 à 3%) is het financiële belang voor de Antillen van de Antillenroute zeer groot. Zeker nu de economische situatie in dat deel van het Koninkrijk bepaald somber is; nog versterkt kortgeleden door de sluiting van de grote LAGO-olieraffinaderij, waren de Antillianen erg terughoudend ten aanzien van maatregelen die de voor hun economie zo belangrijke financiële offshore sector zouden benadelen.

Na jaren onderhandelen kwamen partijen tot overeenstemming. Volgens de nieuwe BRK zullen dividendstromen van Nederland naar de Antillen niet meer onbelast zijn, maar belast worden naar een tarief van 7½%, te verlagen tot 5% als de Antillen hun belasting naar de winst zullen verhogen tot 5½%. Tevens zullen de mogelijkheden voor de Nederlandse fiscus om in samenwerking met de Antilliaanse belastingdienst misbruik en oneigenlijk gebruik te kunnen bestrijden sterk worden uitgebreid.

Al met al een evenwichtig compromis, waarmee de Kamer kon instemmen. Wel scherpte de Tweede Kamer via een aantal amendementen van de drie grote fracties de regeling nog wat verder aan teneinde constructies, om de bedoeling van de regeling te ontduiken, beter te kunnen bestrijden. Daar stond tegenover, dat eveneens bij amendement de werkingsduur van de nieuwe BRK werd verlengd van vijf tot acht jaar. Hierdoor ontstaat voor de Antillen een langere periode van zekerheid over de fiscale relatie met Nederland.

De grote Antilliaanse delegatie die aan de debatten in de Kamer had deelgenomen (de BRK is namelijk een Rijkswet, waarover de Antillianen mogen meespreken, maar niet meestemmen) toonde zich met het eindresultaat dan ook tevreden.

(Voor nadere informatie: mr. F.H. de Grave, tel. 070-614911, tst. 2855.)

Remigratie

Het door het kabinet voorgestelde remigratiebeleid bevat twee elementen:

1. de zogenaamde basisfaciliteit. Dat wil zeggen dat – naar het voorbeeld van de regeling die van toepassing is op terugkerende Surinamers – een vergoeding wordt gegeven voor:
 - a. de overtochtscosten van personen, alsmede van een beperkte hoeveelheid verhuisgoed.
 - b. een uitkering ter overbrugging van de kosten van levensonderhoud gedurende de eerste drie maanden

na terugkeer in het land van herkomst.

2. Het opzetten van een experiment voor personen niet jonger dan 55 jaar en niet ouder dan 64 jaar. Daarnaast dient men gedurende tenminste 5 jaar legaal in Nederland woonachtig te zijn geweest en tenminste 6 maanden werkeloos te zijn.

De regeling zal bestaan uit twee delen:

- a. een vergoeding voor de overtochtscosten analoog aan de basisregeling.
- b. een periodieke uitkering tot aan het bereiken van de leeftijd van 65 jaar, op basis van het Nederlandse bijstandsniveau voor alleenstaanden c.q. gezinnen, gecorrigeerd naar de kosten van levensonderhoud in het land van herkomst door middel van koopkrachtpariteit.

Uitgangspunt van de VVD-fractie bij de beoordeling van deze kabinetsvoorstellen, was de vrijwillige keus van de betrokkene om te remigreren. Daartoe heeft de Nederlandse overheid een medeverantwoordelijkheid. De VVD-fractie is van mening dat daarnaast ook het land van herkomst en de remigrant zelf medeverantwoordelijkheid dragen. In die gevallen, waar in de potentiële remigrant werkzaam is in een bedrijf, heeft dat bedrijf ook een verantwoordelijkheid. Om een verantwoorde remigratie-keuze te kunnen maken is een goede voorlichting van essentieel belang. De VVD is van mening dat het kabinet die voorlichting beter en meer gebundeld gestalte moet geven. Bij het voorlichtingsbeleid moeten ook leden van de minderheidsgroepen zelf worden ingeschakeld.

Ten aanzien van de regelingen zelf, te weten:

- de algemene basisregeling en
- de 55+ -regeling, is de VVD van mening, dat het voorgestelde beleid een eerste aanzet is tot een perspectiefvol remigratiebeleid.

Met name gedurende het experimentele jaar moet het kabinet voorstellen uitwerken, welke kunnen dienen als aanvulling op het voorgestelde. Naast de basisregeling - die voor alle leden van minderheidsgroepen geldt - en de regeling van 55+ - welke slechts geldt voor personen die 5 jaar of langer in Nederland woonachtig zijn - blijft voor twee grote groepen remigranten de regeling niet optimaal.

- **Ten eerste** de groep werklozen van onder de 55 jaar. Voor hen blijkt vaak de kans om alsnog werk in Nederland te vinden gering. Daarom verzocht de VVD het kabinet tegelijk met de evaluatie van het voorgestelde experiment voorstellen aan de Kamer voor te leggen om werklozen jonger dan 55 jaar een meer perspectiefvolle regeling dan alleen de basisregeling te bieden. Naar de mening van de VVD moeten voor een dergelijke regeling sociale fondsen ingezet kunnen worden.

2. **De andere groep** betreft potentiële remigranten welke wel een baan hebben. Op dit moment zijn er een aantal bedrijven die bij voorbeeld de opgebouwde pensioenrechten van de betrokkenen als bedrag ineens ter beschikking willen stellen. Probleem wat zich daarbij voordoet is het verschil in interpretatie tussen de verschillende inspecties der belastingen omtrent de belastbaarheid van bovengenoemde uitkeringen. De VVD verzocht de staatssecretaris hierover met de betrokken bedrijven en het Ministerie van Financiën in overleg te treden teneinde te komen tot een ook voor deze groep aanvaardbare regeling.

Terugkeeroptie

De VVD wees de terugkeeroptie af. De keuze voor

remigratie dient na een goede voorlichting en zorgvuldige afweging een definitieve te zijn. De terugkeeroptie levert het gevaar op, dat betrokkenen grote kans lopen tussen wal en schip te vallen in zowel het herkomstland als in Nederland.

Woonlandprincipe

De VVD acht de hantering van een woonlandprincipe met name in dit geval het juiste uitgangspunt. Immers, geldt voor een uitkering in Nederland dat - naast die uitkering verworven inkomsten - in mindering worden gebracht op de uitkering. In de landen van herkomst is een dergelijke controle volstrekt onmogelijk.

Daarnaast is de wijze waarop het kabinet via de koopkrachtpariteit de hoogte van de uitkering wil vaststellen, een verantwoorde beleidskeuze.

Buitenlandse werknemers uit landen van de EEG

Met name ten aanzien van Spanje, Portugal en Griekenland ontstaan problemen. Ten tijde van de werving waren geen van deze landen lid van de EEG. Ook geldt vooral voor Spanje en Portugal dat pas in 1993 sprake zal zijn van een vrij personenverkeer. De angst van het kabinet dat diegenen onder Spanjaarden en Portugezen, die nu gebruik zullen maken van de 55+ -regeling na 1993, zich alsnog in Nederland zullen vestigen kwam de VVD-fractie niet erg overtuigend voor. Derhalve verzocht de VVD het kabinet haar beleid ten aanzien van de werknemers uit Spanje, Portugal en Griekenland te heroverwegen.

Staatssecretaris Kappeyne van de Coppello willigde tenslotte dit verzoek in door werknemers uit Spanje, Portugal en Griekenland de mogelijkheid te geven zich aan te melden voor de remigratiefaciliteiten. Afhankelijk van het aantal aanvragen en het reguliere beslag wat op deze faciliteiten gelegd gaat worden, zal er bekeken worden of er ruimte is om de werknemers uit de drie eerder genoemde landen onder de werkingsfeer van het remigratiebeleid te brengen.

Van groot belang voor het welslagen van het remigratiebeleid is het sluiten van overeenkomsten met de landen van herkomst ten aanzien van het te voeren remigratiebeleid. Immers, de betrokken landen zijn op zeer directe wijze betrokken bij dit door Nederland opgezette beleid. De VVD wil - gelijktijdig met de presentatie van de evaluatie van de 55+ -regeling - van het kabinet vernemen, op welke wijze zij het beleid afstemt met de landen van herkomst.

In zijn algemeenheid was de VVD-fractie van mening, dat de kabinetsvoorstellen een aanzet zijn om te komen tot een perspectiefrijk remigratiebeleid.

Dit is dan ook de reden dat de VVD zich ondanks deelkritiek kon scharen achter de kabinetsplannen.

(Voor nadere informatie: drs. L.M.L.H.A. Hermans, tel. 070-614911, tst. 2654.)

Rijnmond

Deze week behandelde de Kamer de bestuurlijke toekomst van het Rijnmondgebied.

De geschiedenis van het Openbaar Lichaam Rijnmond is in de tijd gezien misschien wel beperkt, maar is daarentegen wel uitermate turbulente geweest.

Rijnmond is in 1964 in het leven geroepen op grond van de Rijnmondwet. De belangrijkste reden hiervoor was destijds, dat de eisen voor het behoud van leefbaarheid en

milieu en de onderlinge afstemming van het gebied een aparte bestuursconstructie zouden rechtvaardigen. Inmiddels is die tijd echter voorbij. De economische expansie van het Rotterdamse is helaas fors afgenomen.

Al decennia lang wordt er gediscussieerd over de organisatie van ons binnenlands bestuur. Daarbij ging het met name om herverdeling van taken, de zogenaamde functionele invalshoek, op grond waarvan kan worden gekomen tot een andere opzet van de binnenlandse bestuursorganisatie.

Van meet af aan heeft de VVD ernstige problemen gehad met het wetsontwerp tot splitsing van de provincie Zuid-Holland.

In het debat werd nog eens benadrukt dat de VVD voortdurend gesteld heeft dat, uitgaande van de huidige provincie met haar taken en bevoegdheden, een splitsing van Zuid-Holland in twee provincies oude stijl – waarbij het accent blijft liggen op de uitvoerende taken van de gemeenten en de provincie een intermediair orgaan is – het gebied onvoldoende extra bestuurskracht zou geven om de problemen op te lossen.

Dit standpunt is uiteindelijk door het kabinet overgenomen in onder meer een brief, waar in voorgesteld wordt het Openbaar Lichaam Rijnmond op te heffen. De kern van het aldaar verwoorde regeringsstandpunt wordt door de VVD nadrukkelijk onderschreven.

De fractie heeft grote bezwaren tegen een vierde bestuurslaag, hetgeen Rijnmond in feite is.

Al enige tijd doen zich allerlei (competentie-)problemen voor bij het vervullen van taken in het Rijnmond-gebied. Zo heeft de Rijnmondraad bij voorbeeld de taak van het financieel goedkeuren op bestemmingsplannen; het algemene financiële toezicht op de gemeenten berust echter bij de provincie Zuid-Holland, wat tot problemen leidt.

De VVD stelt zich eveneens op het standpunt dat de intergemeentelijke problematiek primair moet worden opgelost via de Wet Gemeenschappelijke Regelingen, die daarvoor speciaal aangepast is.

In Nederland en met name in het Rijnmond-gebied moet bezien worden of de Wet Gemeenschappelijke Regelingen in staat is de gehele (agglomeratie-)problematiek op te lossen. Mocht alsnog de noodzaak duidelijk worden om te komen tot verdere bestuurlijke en organisatorische constructies, dan kan de VVD zich goed voorstellen dat nadrukkelijk gekeken wordt naar de mogelijkheid van het geven van extra bevoegdheden aan de grote gemeenten. Deze kunnen dan eventueel in de gemeenschappelijke regelingen worden meegenomen. Hierin kan de provincie participeren.

(Voor nadere informatie: drs. L.M.L.H.A. Hermans, tel. 070-614911, tst. 2654.)

Nota toekomstige structuur ABP

Naar aanleiding van alle problemen bij het ABP en het daarop volgende rapport van de commissie-Polak, is de regering gekomen met een nota inzake de toekomstige structuur van het ABP.

Bij de „ABP-affaire” zijn er een aantal bestuurlijke en organisatorische mankementen boven tafel gekomen. De verantwoordelijke organen zijn onvoldoende alert geweest, waarbij een onduidelijke afbakening van taken en bevoegdheden een rol gespeeld heeft.

En zo ontstond er een voedingsbodemp voor bestuurlijke commissies, voor onachtzaamheden, voor interne spanningen en zelfs voor mogelijke malversaties.

De regering zou, zo was afgesproken in de vorige Uitgebreide Commissie Vergadering waar het rapport van de commissie-Polak is besproken, na overleg met diverse instanties komen met definitieve voorstellen met betrekking tot de structuur van het ABP, waarbij de Kamer dan die definitieve conclusies zou beoordelen.

Echter na nu blijkt, is de regering weer met een voorlopig standpunt gekomen naar de Kamer. Ook een oordeel over de inspraakresultaten is achterwege gebleven van regeringszijde. De VVD-fractie heeft kritiek op deze door de regering gevolgde procedure, mede omdat de nota vermeldt dat de noodzakelijke wetsvoorstellen begin 1986 zullen worden ingediend, afhankelijk van nader overleg met de betrokken instanties, want dat is blijkbaar nog nodig.

Met betrekking tot de ingangsdatum wordt gestreefd naar 1 januari 1987 in plaats van 1986, wat volgens de VVD, gelet op de problemen bij het ABP, meer voor de hand lag.

De VVD vindt dan ook dat de betreffende wetsontwerpen veel sneller moeten worden ingediend, willen deze nog tijdig (1986 is een verkiezingsjaar!) behandeld kunnen worden en wil 1987 nog haalbaar zijn. Wat betreft de hoofdpunten heeft de VVD een privaatrechtelijke structuur – dus een geheel zelfstandig ABP à la een bedrijfspensioenfonds – op langere termijn niet om principiële redenen willen afwijzen, doch vooralsnog vinden wij dat die stap te ver gaat.

Evenals de andere grote partijen is de VVD voor een sui generis constructie, een mengvorm van private en publiekrechtelijke structuur. Kortom, een eigensoortige structuur, waarbij het ABP in hoge mate zelfstandig kan functioneren, doch waarbij de centrale overheid op hoofdmomenten de noodzakelijke politieke invloed moet kunnen uitoefenen. Ook het kabinet kiest voor dit uitgangspunt.

Het kabinet gaat uit van eenheid van bestuur en toezicht; een paritaire samenstelling; zo onafhankelijk mogelijk van overheid en ambtenarenbonden; en benoeming op basis van een bindende voordracht.

De VVD stemt met deze uitgangspunten in. De VVD pleit ervoor om de Centrale van Samenwerkende Pensioenbelangenvereniging van (semi-) overheidsdienaren (CSPO) een plaats te geven in de bestuurlijke structuur. Niet ontkend kan worden dat het CSPO een belangwekkende organisatie van post-actieven is met meer dan 100.000 leden. Daarnaast is het echter veel belangrijker om te kijken naar de toenemende emancipatie en mondigheid van ouderen in casu de gepensioneerden.

Wat betreft de blauwdruk van het ABP-bestuur maakt de VVD een kanttekening waar het gaat om de relatie met het arbeidsvoorwaardenoverleg. De blauwdruk gaat ervan uit als ware er reeds sprake van een nieuwe overlegstructuur. Dat is echter niet het geval en dat is dan ook een niet onbelangrijk gegeven.

Met betrekking tot de verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen bestuur en directie heeft de VVD geen problemen. Wel wat betreft de samenstelling van en taakverdeling binnen de directie.

Het kabinet vindt – en dat vindt de VVD-fractie ook – dat de directie meer als team moet functioneren. In de praktijk blijkt dat helemaal niet te werken.

Hoe de directie moet worden samengesteld en of er wel of niet bij voorbeeld een Raad van Bestuur moet komen is echter een zaak van het bestuur, de overheid moet zich daar helemaal niet mee bemoeien. En dus heeft de overheid slechts 1 taak, het opheffen van de huidige wettelijke belemmeringen op dit punt.

Het nu voorliggend kabinetsvoorstel is om de Centra-

le Beleggingsraad te laten plaatsmaken voor een beleggingscommissie. Wat dat betreft wordt de motie uitgevoerd. Echter wel met een kanttekening, want de beleggingsbeslissingen worden genomen door het bestuur – die draagt dus ook de uiteindelijke verantwoordelijkheid – doch na een bindend advies van de beleggingscommissie. Een dergelijke constructie roept volgens de VVD vraagtekens op. Spoorst dat eigenlijk wel met het uitgangspunt van eenheid van bestuur.

De minister van Financiën heeft tijdens het debat het een en ander verduidelijkt en genuanceerd. De VVD zal op dit punt eerst tijdens de behandeling van het wetsontwerp een definitief standpunt innemen.

De regering schrijft dat het ABP in hoge mate zelfstandig moet kunnen functioneren. Maar krijgt het ABP daartoe wel de kans? De VVD had twijfels of de afstand overheid – ABP daadwerkelijk wordt vergroot.

De nota was op dit punt onvoldoende duidelijk. De VVD vindt dat het ABP meer ruimte moet krijgen ten aanzien van zaken als personeelsbeleid, huisvesting en dergelijke. De begrotingsgoedkeuring door de minister dient slechts marginaal te zijn en de aanwijzingsbevoegdheid dient beperkt te worden (alleen laatste redmiddel).

Voorts vindt de VVD dat de pensioenrechten en -plichten in de wet verankerd dienen te worden en niet in een reglement zoals het ABP-bestuur voorgesteld had.

Het debat leverde op tal van punten de gewenste duidelijkheid op en de regering schoof duidelijk op in de richting van de VVD.

(Voor nadere informatie: mr. G.B. Nijhuis, tel. 070-614911, tst. 2854.)

Structuurschema Militaire Terreinen

VVD-woordvoester Den Ouden-Dekkers had veel waarderende woorden tijdens de behandeling van het Structuurschema Militaire Terreinen voor de ruime mogelijkheden die de bevolking heeft gekregen om inspraak te leveren op de oorspronkelijke regeringsvoorstellen. Die voorstellen zijn dan ook nogal gewijzigd in het uiteindelijke regeringsstandpunt, dat vorig jaar juni verscheen. De VVD onderschrijft de behoefte aan compagnies-oefenterreinen (COT), eenheidsoefenterreinen voor peletons (EOT) en overige oefenterreinen (OOT). Voor een goed nationaal Defensiebeleid moet daartoe een beslag op de ruimte gedaan worden. Waardering sprak de VVD uit voor het feit, dat Defensie ± 7.000 ha terrein afstoot, dat weer als natuurterrein ter beschikking gesteld wordt. Met de Regering is de VVD van mening dat een te intensief gebruik van terreinen schadelijk is voor het in stand houden van natuurlijke en landschappelijke waarden. De VVD heeft Defensie nadrukkelijk gecompimenteerd voor het uitstekende beheer, dat Defensie voert over de militaire terreinen.

Zonder morren ruimen de militairen altijd het recreatief vuil op in die gebieden, waar recreatief medegebruik van de militaire terreinen voor burgers mogelijk is.

De VVD gaat accoord met een COT-minus te Havelte. Daar komt dus een terrein van minder dan 1.000 ha (de benodigde omvang voor een compagniesoefenterrein). Over de feitelijke begrenzing moet nog nader overleg worden gevoerd met de betrokken overheden. De VVD acht verdere aantasting van landbouwgronden in het gebied rond Havelte ongewenst.

Zij heeft de Regering gevraagd het overleg met de betrokkenen spoedig af te ronden, zodat er zekerheid voor de mensen ontstaat; zeker voor hen, die voor hun bedrijfs-

voering investeringsbeslissingen moeten nemen. De Regering zal de Kamer over de uitkomst van het overleg tussen Regering en betrokkenen informeren.

De VVD wil niet meer dan EOT in De Haar. Voor het geplande EOT te Anloo heeft de VVD een alternatief voorgesteld. Binnen de groenvoorzieningen, die gepland zijn in het plan van de herinrichting Veenkoloniën Oost-Groningen en Drente achtte zij het mogelijk een EOT te situeren, waardoor het gebied De Strubben en Kniphorstbos gespaard zou blijven. Dat plan lijkt echter onuitvoerbaar, omdat dan de Herinrichtingswet gewijzigd moet worden, een procedure die niemand wenst.

Wel ging de Regering accoord met het voorstel om voor het COT-Leusderheide af te zien van de voorgestelde 125 ha. Er komt ook een studie naar de totale problematiek in dit zwaar belaste gebied ten aanzien van geluidhinder van vliegtuigen (Soesterberg), lawaai van rijdend landmachtmaterieel, verkeersoverlast en stofoverlast. De bevolking krijgt voorts de mogelijkheid om over de feitelijke begrenzing van het terrein mee te spreken.

Het COT-Ginkelse Hei wordt ingericht met inachtneming van de randvoorwaarden, die de VVD heeft gesteld.

Ten aanzien van de problematiek rond de vliegbasis Leeuwarden zijn eindelijk toezeggingen gedaan en gegarandeerd. Men blijft streven naar vermindering van de geluidshinder rond de vliegbasis. De startbanen worden niet verlengd. Woningbouw op de daartoe bestaande plaatsen kan met Rijkssteun worden uitgevoerd. De isolatie van de woningen rondom de vliegbasis wordt ter hand genomen, waarvoor ook de benodigde financiën ter beschikking zullen worden gesteld. Daarmee heeft de Staatssecretaris Van Houwelingen zijn afspraken met het Provinciaal Bestuur van Friesland hard gemaakt.

De schietrange De Vliehors op Vlieland blijft bestaan. De VVD heeft een motie ingediend met het voorstel om in het belang dat de Schietrange heeft voor het sociale en economische draagvlak van Vlieland, af te zien van het voornemen Vlieland de status (potentieel) Nationaal Park te geven.

Voor wat betreft de simulatietechnieken, die ontlastend kunnen werken voor geluidhinder van luchtmacht en landmacht, heeft de Staatssecretaris de Kamer toegezegd met een studie te komen, waarover ook de Kamer dan een oordeel kan vormen.

(Voor nadere informatie: M.J.H. den Ouden-Dekkers, tel. 070-614911, tst. 2283.)

Gemeentelijke herindeling Alblasserwaard/Vijfheerenlanden

Na een voorbereidingsfase van enkele jaren heeft op woensdag 12 juni het plenaire debat over de gemeentelijke herindeling in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden plaatsgevonden. Het wetsontwerp behelst globaal zodanige herindeling, dat het aantal van 40 bestaande gemeenten in het gebied zal worden teruggebracht tot 13 gemeenten. Zes gemeenten zullen blijven zoals ze zijn, de overige 34 worden heringedeeld tot 7 gemeenten.

Allereerst valt te constateren, dat Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland voor de moeilijke taak stonden bij de voorbereiding van dit herindelingsvoorstel een aantal nauwelijks te verenigen verlangens samen te smelten tot één voorstel. Rekening houdend met de uitgangspunten in de Notitie Gemeentelijke Herindeling en met de opvattingen van de gemeentebesturen hebben zij knopen doorgehakt

waar knopen doorgehakt moesten worden en concessies gedaan waar concessies gedaan konden worden. Zo ontstond een alleszins verdedigbaar en zo evenwichtig mogelijk plan, waarin „stad” en „land” zo consequent mogelijk gescheiden zijn. Het idee van sterke landelijke gemeenten, die tegenspel kunnen bieden aan de stedelijke omgeving spreekt ons aan. Het is één van de door ons, ook in de Uitgebreide Commissie Vergadering van 11 maart j.l., beleiden uitgangspunten bij het gemeentelijk herindelingsbeleid.

Uiteraard veroorzaakte ook deze herindeling onrust in het gebied: vragen rezen, problemen ontstonden over de samenvoegingen, over de ingangsdatum en over de financiële gevolgen op korte en op langere termijn na effectivering van de herindeling.

De VVD heeft bij de behandeling van dit herindelingsvoorstel in grote lijnen de koers gevolgd, die zij in het kader van het algemene herindelingsbeleid steeds heeft aangehouden en in de Uitgebreide Commissie Vergadering van 11 maart nog eens heeft verwoord: steun aan de uitgangspunten van de Notitie Gemeentelijke Herindeling. De PvdA deed op haar beurt hetzelfde.

De herindelingsweg die het CDA, sinds de Uitgebreide Commissie Vergadering van 11 maart steeds duidelijker, bewandelt, is in onze ogen heilloos. Enerzijds biedt zij – tijdelijk – nieuwe hoop aan in het ontwerp te klein bevonden gemeenten.

Anderzijds haalt zij de duidelijkheid die de Notitie Gemeentelijke Herindeling, met daaraan gekoppeld de onlangs verschenen financiële notitie, lijkt te bieden, in één keer onderuit. Het is de vraag of op langere termijn de gemeenten, met name de nog her in te delen gemeenten, met deze nieuwe onduidelijkheid en onzekerheid, gediend zijn.

Concreet mondt de visie van de drie grote partijen, bij de behandeling van de herindeling van de Alblasserwaard en Vijfheerenland uit in de volgende wijzigingsvoorstellen:

1. **VVD:** amendement: gemeenten Asperen en Heukelum (Z.H.) en Vuren en Herwijnen (Gelders) samenvoegen en aan Gelderland toevoegen.

Wetsontwerp: samenvoegen, maar bij Zuid-Holland. Minister en Staatssecretaris hebben hiertegen geen bezwaar.

2. **PvdA:** sub-amendement: vergroten van de gemeente Gorinchem in oostelijke richting, conform het oorspronkelijke ontwerp van de provincie.

Minister en Staatssecretaris hebben ook hiertegen geen bezwaar.

Met het oog op de procedurele complicaties, die zich voor kunnen doen, als metertijd in verband met gebiedsuitbreiding van Gorinchem een provinciegrens moet worden overschreden, steunt de VVD-fractie dit sub-amendement.

3. **CDA:** amendement: ter vergroting van het aantal **nieuw** te vormen gemeenten tot 9.

Minister en Staatssecretaris zijn tegen.

Consistentie kan aan het CDA-voorstel, gezien haar uitgangspunten, niet worden ontzegd, maar in die consistentie zit tevens de belemmering om delen van het voorstel, die ons in eerste instantie sympathiek voorkomen, te steunen. Omdat daarmee het totale bouwwerk, waarvan hierboven vermeld dat het door Gedeputeerde Staten evenwichtig in elkaar is gezet, zou wankelen, zo niet instorten.

4. **PvdA:** motie: waarin gevraagd wordt te zijner tijd (ter gelegenheid van gemeentelijke herindeling van Utrecht) te bezien of de nieuwe gemeente Vianen – naar haar wens – alsdan ingedeeld kan worden bij de provincie Utrecht.

De VVD steunt deze motie met als motief, dat de opvattingen van de beide betrokken provincies, die zich in het kader van de splitsing van Zuid-Holland **tegen** hebben uitgesproken, wellicht veranderd zijn.

In verband met de streefdatum van ingang van de herindeling, 1-1-1986, is opnieuw peilen van de provincies op dit moment niet opportuun.

De Regering zal voornoemde vraag, zodra daartoe enige aanleiding aanwezig zal zijn, nader bezien.

De VVD zal, waarschijnlijk in de week volgend op het debat, stemmen **vóór** het wetsontwerp, zoals geamendeerd door de VVD, inclusief het sub-amendement van de PvdA. Het ziet ernaar uit dat het CDA zal tegenstemmen.

(Voor nadere informatie: mr. H.Th.M. Lauxterman, tel. 070-614911, tst. 2035.)

U neemt toch ook een abonnement op de VVD-EXPRESSE!

Wilt u ook iedere week de VVD-EXPRESSE in de bus en u heeft nog geen abonnement? Vul dan per omgaande de bon in dit nummer in. De VVD-EXPRESSE kost f 50,-* per jaar. Daarvoor krijgt u wekelijks met uitzondering van de recessieperiode dit blad in uw bus. U kunt ook rapporten van de Teldersstichting, die in VVD-EXPRESSE worden aangekondigd gratis aanvragen.

U kunt de bon, die hieronder staat invullen en opsturen, in een envelop met postzegel naar:

VVD-EXPRESSE,

Postbus 19027, 2500 CA 's-GRAVENHAGE.

Alleen VVD-leden kunnen zich abonneren.

Met blokletters invullen s v p.

Ondergetekende:

Naam:

Adres:

Postcode Woonplaats:

geeft zich op als abonnee van de VVD-EXPRESSE

* nog geen geld overmaken. Wij zenden u een acceptaokaart